

100

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

29. avg. Nedelja Oglav. Janeza K.
30. " Ponedeljek Roza Limanska.
31. " Torek Rajmund, spozn.
1. sept. Sreda Edigij, opat.
2. " Četrtek Stefan, kralj.
3. " Petek Sabina, d. m.
4. " Sobota Rozalija, dev.

CERKVENI GOVOR ZA ŠTIRI- NAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTII.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

Božje kraljestvo.

Iščite najpoprej božje kraljestvo in njegovo pravico, in vse to vam bo navrženo. Mat. 6, 33.

1. Ljubo doma, kdor ga ima, sploh pregovor pravi, in prav govori. Ali kaj smo pa domaći? Dete kaže na svojo zibel, mladenič, dekle na hišo svojih staršev; mož, žena pokaže na svoje stanovanjske reke: Tukaj sem doma. Ali vsaka hiša dvojna vrata ima: skozi prva novo krščeno dete prinese, skozi druga mrljica k pokopu pouoso. Nismo tukaj doma.

2. Poprašajmo starčka z belo glavico: Mož! kaj si doma? Ako je moder, nam bo z jedno roko na pokopališču pokazal, rekoč: Tu je moje telo, z drugo na sveta nebesa, rekoč: Tam je moja duša doma. Oh, da nas kratkovidne ljudi! Od same posvetne skrbi na večno domovino pozabimo. Zato nas usmiljeni Jezus toliko ljubeznivo svari, rekoč: Nič ne more dvema gospodoma itd. Iščite najprej itd. Te kratke pa zlate besede zapopadejo vsi kršč. modrosti; naj bodo tudi zapopadek našega premišljevanja:

I. Kaj,

II. kje je božje kraljestvo, da ga bomo spoznali.

III. Kako se dojde v božje kraljestvo, da ga bomo iskali.

Gospod govori ti, in tvoji služabniki te bodo poslušali.

I.

Kaj je nebeško kraljestvo? Podobno je zakladu v njivi skritemu (Mat. 13, 44). Velik zaklad je spoznavanje božje; vse imamo zunaj dati (Filip. 3, 9). Zato imajo stari otrokom skrbeti, pa tudi gospodarji družini.

1. Z domačim podučevanjem. Oče! čuj svojega sina, kdor mu prvi kosček kruha daš, mati svoje dete, kadar ga na prsih imaš, ljubeča Boga spoznavati. Pri vsaki krščanski hiši je potreba treh reči: božje podobe križanega Jezusa, sv. evangelija in pa katekizma. Tako iščite že doma nebeškega kraljestva. "To je večno življenje" itd. (Joan 17, 3).

2. Nauk v krščanskih šolah. Zdi se mi, kakor bi Kristus na pragu vsake šole klical: "Pustite malim k rni

priti, kajti njih je nebeško kraljestvo, in ne branite jim" (Mat. 19, 14). V šoli se mleko nebeškega kraljestva otrokom deli, dno spoznavanja božjega in poklica našega stavi. Matere so o troke posile k Jezusu nosile, vi jim pa v šolo branite, jih mudite; sami noter nočete in otrokom ne pustite: "Iščite najprej" itd.

3. V pridigah in krščanskih naukih se zaklad nebeškega kraljestva razkida. Pojdite po vsem svetu itd. (Mark. 16, 15-16). Judom je bilo vzeto, ki niso hoteli poslušati, ne sprejeti božje besede; kaj pa z nami bo? Hujše ko Sodom in Gomori (Mat. 11, 20). Kako željni so pa pri nas kristijani! "Iščite najpoprej božjega kraljestva, spoznanja božjega, kojega vam sv. mati katol. cerkev daja, in njega pravice, da po teh naukih pravično živite; vse drugo vam bo privrženo."

II.

Kje pa je božje kraljestvo? V vsakem poštenem kršč. srcu, katero Boga ljubi in njemu služi. "Kdo si ti?" je vprašal duhovnik pastirja, kateri mu pravi, da še ni nesrečen bil. "Jaz sem kralj," mu odgovori. "Kje je tvoje kraljestvo?" "V mojem srcu." "Kdo so pa tvoji podložni?" "Moji grehi in slabe razvade." "Pač! res srečen si," mu reče duhovnik. Srečen je lahko vsakdo; pa tukaj le sreči dno postavi- mo, popolnoma srečni bomo v nebesih. Naše srce je mala stvar, pa veliko njegovo kraljestvo; njega je sv. Duh ali pa satan gospodar. Hočemo božje kraljestvo v srcu imeti, imamo:

1. Sami sebe prav spoznati, svoje nagone, želje in navade, ki se rade spuntajo, in nas hitro goljufajo, ako jih prav ne spoznamo. Vsa večer, vsako nedeljo je potreba, svoje srce pregledati, vest izpraševati.

2. Sami sebe premagovati po vzgledu sv. Pavla: "Jaz strahujem svoje telo" itd. (1. Kor. 9, 29). Si podvržen jezi, lenobi itd., ne daj se premagati hudemu, marveč ti hudobno premagaj (Rim. 12, 21). Več velja, kdor sam sebe premaga, kakor on, ki mesta in kraljestva premaga. V kraljestvu ni mira, ne sreče, v kojem se podložni puntajo, ne sreče v srcu, v kojem grah gospodari. Kako čeden je človek, ki božje kraljestvo v svojem srcu ima, vidimo nad sv. Stefanom: kako so grdi ljudje, katerim božjega kraljestva v srcu ni, nam kažejo njegovi sovražniki (Dejanje ap. 6, 8-10, 7, 54-59). Zato veli Jezus: "Učite se od mene" itd. (Mat. 11, 29).

3. Se z vsem v sv. božjo voljo podati, kakor potrpežljivi Job. (1, 21). Kar Bog stori, vse prav naredi, naj se nam ravno hudo dozdeva. "Poglejte ptice pod nebom, ličije na polju. Oče nebeški ve, da ste vsega tega potrebni." Kako tolažljiv je oni nauk o ljubi previdnosti božji! Lahko molimo: "Izidi se tvoja volja!" Tak se tudi lahko zanesemo brez vsega toževanja, lahko mirno in veselo živimo, in uživamo božjega kraljestva, kojega v srcu imamo. Torej iščite božjega kraljestva itd. Kje je še božje kraljestvo?

4. Božje kraljestvo je tamkaj v nebesih, izvoljenih srečno prebivališče, kjer bode Bog vse naše solze obrisal (Skriv. razod. 21, 4-5). Krezoš, imeniten kralj, je kazal modremu Solonu svoje bogastvo in veličanstvo ter ga vprašal, ali ni srečen? Solon mu odgovori: "Nič ne srečen pred smrtjo." Tako je. Ni se zanašati na zdravje in mlada leta: danes si živ, jutri boš gniv; ne na bogastvo: letos premožen, lahko boš k letu berac; ne na čast in oblast: danes te hvalijo, jutri te nihče pozna; ne bo. Samo nebeškega kraljestva in nja pravice je potreba pred vsem iskati; tam nam hoče Bog vse naše želje dopolniti, dati, česar se ni videlo oko, ne slišalo uho, ne občutila srce (1. Kor. 2, 9). "Oh, kako mi na zemljo mrzi, kadar na nebesa pogledam" (Sv. Ignacij). Iščite najpoprej nebeško kraljestvo itd. Ono je podoben kupcu, kateri vse proda in biser kupi (Mat. 13, 46).

III.

Dveh reči je potreba nebeško kraljestvo doseči, po svojem stanu moliti in delati.

I. Moliti: a) Vsako jutro, kakor gojbar na polju povzdigniti svoje srce k Bogu (Ps. 62, 1). Vsa večer se Bogu zahvaliti, ga za odpustanje prošiti, se v njega sv. varstvo izročiti. Stari in gospodarji imajo svojim za jutranjo in večerno molitev skrbeti. Vol spozna svojega lastnika in osel jasli svojega gospoda; kako bi človek pozabil svojega Boga? (Izaja 1, 2-3).

b) Službo božjo ob nedeljah in praznikih zvesto obhajati. Ko je sv. Remigij kralja Klodoveja h krstu v cerkev sprejel, ga kralj poprašal: "Oče! jeli je to tisto nebeško kraljestvo, kojega ste mi obljubili?" Sv. škof mu odgovori: "Se ne; to so le vrata v nebeško kraljestvo." Vsaka nedelja in svetek bodi nam stopinja bližje nebeškega kraljestva. Vsaka pridiga, vsak kršč. nauk naj bo naši duši, kar je dišeča cvetlica bnelice. Besede so večnega življenja, molitev je ključ do sv. nebes. (Sv. Avg.).

c) Svete zakramente pogosto in vredno prejemati. Sedemkrat na dan pade pravici, kaj bo se le za grešni- ka! Kaj nečistega v nebeško kraljestvo ne more. Zato kliče usmiljeni Jezus: "Pridite k meni vti, ki ste oblo- ženi" itd. (Joan. 15, 1-6). Ne poslu- šajte zasmehovalcev, kateri sami v ne- beško kraljestvo ne gredo; in tudi dru- gim branijo. Slepici so, in slepce vo- dijo (Mat. 11, 12). "Veselite se, ako

ste zavoljo Jezusa zaničevani; vaše plačilo bo obilno v nebesih."

2. Delati in dolžnosti svojega stanu zvesto dopolnjevati. Čedna podoba nam je škrljanec. Kadar jutrnjo pe- sem odžvrgoli, gre med brazde živje- iskat. Naša duša od Boga, potrebuje dela. "Človek je za delo, kakor ptice za letanje" (Job. 5, 7). "Kdor noče delati, naj tudi ne je" (1. Tes. 3, 10). Da bodo pa naša dela zaslužljiva in Bogu prijetna, morajo biti:

a) V imenu božjem, v dobrem namenu storjena. "Karkoli delate, z be- sedo ali z dejanjem, vse storite v ime- nu J. Kr. itd. (Kol. 3, 17). Dobri na- men je naših del zlati.

b) Zvesto in veselo. Vsi smo delav- ci Gospoda nebes in zemlje; njemu služimo ne na videz, marveč kakor hlapci Kristusovi (Efez. 6, 6). Saj je tudi Kristus delal do svojega tridesete- tega leta.

c) Delajmo ne toliko za časen do- biček, ampak za večno plačilo, da se ne poreče: "Prejeli so svoje plačilo" (Mat. 6, 5). "Nabirajte si zaklade v nebesih" itd. (Mat. 6, 20). Tako nas bo Gospod nebes in zemlje veselo za- kladi: "Prav, dobri in zvesti hlapci, pojdi v veselje svojega gospoda" (Mat. 25, 21).

Konec. Trojno božje kraljestvo ima- mo tedaj iskati: božje spoznanje v sv. materi katol. cerkvi; mirno, Bogu po- svečeno življenje v pravičnem srcu; veselo veselje v sv. nebesih. Jedno drugemu vrata odpira, jedno za dru- gim človeka časnno in večno srečnega stori. Tako imamo nebeško kralje- stvo in njegove pravice iskati, da bo- mo na sodbi veselo besedo zaslužili: "Pridite izvoljeni mojega Očeta! po- sedite kraljestvo, katero vam je pri- pravljeno od začetka sveta. Oh, kako veselo bo iti v večno življenje!" Amen.

SOCIJALISTOVSKA ZAROTA.

Socijalizem, delavčeva poguba. Vlada nezadovoljstva, boja in zla bi vladala.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

(Nadaljevanje.)

Če bi se plačevalo po pridnosti, jem- lje v poštev najbrž pridnost prve vr- ste, kakor se kaže.

Mnogo socijalistov je hotelo najti drugi izhod iz zagate, ker vidijo, kol- iko zla bi prišlo iz tega, ker bi vse le- to za boljšimi prostori in ker vidijo, da bi to ne šlo, če bi država dala delo vsakomur, kakor se bi njej bolj prav zdelo. Več načrtov je bilo predloženi- h. Med temi je eden, katerega bo- mo imenovali tretji načrt.

Po tem tretjem načrtu si bo delo vsak sam smel izbrati, v katerem je izurjen. Plačilo bodo dobili vsi ena- ko, le nekateri bodo manj časa delali, v razmerju z bolj ali manj lepim de- lom. (Bellamy "Looking Backward", 7. poglavje, Social Democratic Pub- lishing Co., Milwaukee.)

Če odobre ta načrt, potem bi bilo več nezadovoljstva in zavisti med iz- urjenimi delavci, kakor sploh kedaj. Bili bi strašno razčakani, ko bi videli, na primer, čestne pomočnike, katerih delo ni toliko vredno, kakor njihovo, da ti dobe ravno isto plačilo in manj časa delajo. Ta načrt bi nagradil ti- ste, ki čistijo jarke in pomivajo poso- do, ki bi odvrčali ljudi od potrebne- ga dela.

Morris Hillquit pravi v "Every- body's Magazine", decembra 1913, str. 826, da bi narodna vlada lahko lasto- vala vsa državna občinska sredstva, kakor železnice, brzojave in telefone; vse vire narodnega bogastva, kakor rudnike, gozdove in olne vrelce; vsa obrtna podjetja, katera že obstojajo, naj bi monopolizovala.

Ravno tako bi lahko država prevze- la obrtna podjetja v svoji državi. Mu- nicipalna vlada bi lahko prevzela obrt- na podjetja v širšem krajevnem krogu, kakor čestna prevažanja, vodo, luč, e- lektro in gretje.

Na strani 829 ravno iste številke pravi: "Po tem socijalistovskem načr- tu bo vsak delavec solastnik v podje- tju, pri katerem dela in bo delil z dru- gimi dobiček in izgubo."

Na prvi pogled je ta četrti načrt ze- lo privlačen; če ga pa natančneje go- ledamo, bomo opazili, da ni ničesar rečenega, kako bodo ti milijoni delav- cev nastavljeni pri teh podjetjih. Go- tovo ne bo nihče siljen delati, kar ni za njega; če bi se to zgodilo, bi bilo večno godrnjanje in sitnosti v Marx- ovi državi. Se več: ker bodo imeli vsi enake pravice v socijalistovski državi, je jasno, da bo vse držilo za lep- šimi prostori, posebno še za onimi, ki se dobro plačajo. Posledica tega bi bila, da bi bili nezadovoljni in nevo- ljivi tisti, kateri bi ne dobili zažele- nih prostorov. Seveda, to ne velja za premožnejše osebe, ker te bi nalo- žile svoj denar, kakor pravi Hillquit, v skupna podjetja. Zaprtnosti si pa moramo, da bi bilo teh ljudi malo v državi. Večina bi bila uslužbena pri narodni, državni ali municipalni vladi.

Če se že ne strinjamo s štirimi na- črti, s tem še ni rečeno, da se ne mo- remo s petim. Po tem načrtu je vsa- kdo prost, da si izvoli svoj stan. Vsa- kdo bo delal jednako dolgo. Plačilo bodo določile okoliščine, kako se delo vrši in koliko dobička prinese. Spre- tonost, težave, nevarnost in težava, in vrednost pridelanega ploda, vse to pride v poštev.

Ko bo pa socijalistična država ho- tela določiti vse podrobnosti, se bodo

pa takoj pokazale težkoče na vseh koncih in krajih. Neizurjeni delavci bi hoteli fizično delo, kjer ni treba to- liko izvežbanosti in talenta; v socijal- istovski državi bi jim njihovi govorniki vedno pravili, da imajo vsi enake pra- vice. Posledica tega bi bila, da bi smatrali za veliko krivico, če bi enako težko delali in bi bili manj plačani samo zato, ker niso izurjeni niti talen- tirani, ker to ni njihova krivda. Če bi se pritožbe teh milijonov neizurjenih delavcev ne vpoštevalo, bi država ime- la sovražnike v večini svojih državlja- nov.

Na drugi strani bi pa zahtevali izur- jeni in talentirani delavci, da se to jemlje v poštev pri plači. Rekli bi, da so morali težje delati, da so se izurili in da je delo toliko več vredno za drž- avo, ker so izurjeni in talentirani. Rekli bi tudi, da ne smejo mučiti nje, zato ker na nesrečo neizurjeni delavci niso spretni in talentirani. Če bi se pa ne upoštevalo njihovih zahtev, bi država zopet imela lepo število so- vražnikov.

(Nadaljevanje sledi.)

PESEM — BOJNA SILA.

V drugi Mesenski vojski se je Spar- tancem slabo godilo. Vprašali so A- polona v Delfih, kaj naj store. Pre- ročišče jim je odgovorilo, naj si od A- tencev izprosiyo vojskovodja. Atenci so jim poslali kraljevega pesnika Tir- teja. Ta je s svojimi pesmimi najprej v Sparti združil razduzene duhove, potem je začel zlagati bojne pesmi, s katerimi je Spartance tako osrečil, da so slavno premagali sovražnika.

V pesmi je velika moč. Krivoverec Arije je svojo krivo vero vplil v pesmi, in pesmi so jo hitro raznesle na vse strani. V Asiziju sta se bila škof in mestni župan hudo sprla. Sv. Franči- šk zložil pesem in ukazal dvema bra- toma, naj jo zapojeata pred županom in škofom. Komaj je bila pesem sple- ta, je se združila poprej razdvojeni sr- ci krščanska ljubezen.

Pesem, prav zložena in prav zapeta, ima silen vpliv na človeško srce. Srce pa vlada človeku telo in dušo. Pesem vzbuja v človeku strasti plemenite strasti, pa tudi pogubne. Strast je ka- koren ogenj, ki dobro služi, pa hudo go- spodari. Srce je ognjišče, pesem je pa meh, ki razpiše ogenj v močan plamen.

Vsaka strast ima pa to lastno, da vpliva na vsega človeka. Lahko člo- veka potre, da se čuti nezmožnega za vsako delo, pa ga tudi povzdigne, da čuti v sebi levjo moč, ki je nobena o- vira ne ustavi. Strast stori, da je člo- vjek krotek kot jagnje in mehak kot rosek, pa človeka tudi razvname, da je divji kakor krasna burja.

Zato ima pesem pri vojakih moč, da na potu ne čutijo utrujenosti, da poza- bijo na lakoto in druge svoje nadloge, da lažje prenašajo mraz in vročino, da jim raste pogum in moč, da jih ne mu- či dolgačas in domotožje in da si lažje obranijo zdravje.

Brez dvoma se bo pri vojakih po vojski marsikaj reformiralo in na no- vo vpeljalo. Takrat naj bi se tudi pe- tje sprejelo med vojaške predmete. Bi- lo bi za vojake v miru in v vojski naj- večjega pomena.

Sicer naj bi se pa od ljudske šole naprej gojila pesem med možko mladi- no. Opozoril bi pa pri tem na dva velika nedostatka sedanjega pevskega penka.

Vsak narod ima svoje narodno pe- tje. Drugače poje Lah, drugače Ne- mec, drugače Hrvat, drugače Slove- nec. Zato mora pri pevskem penku vse petje prešinjati narodni duh. Dan- danes se pa ta narodni duh iz napevov navadno popolnoma eliminira. Po cer- kvah in šolah dominira umetna pesem, ki je narod ne razume in ki tudi ni prijetna za narodova ušesa. Zato pa petje med narodom vedno bolj poje- ma. O ljudskem petju se veliko go- vori in piše. Toda za ljudsko petje je treba tudi ljudske pesmi. Pa dandanes se je vsa umetnost ljudstvu odtujila. Slike, ki so po našem mnenju prave spake, se hvalijo kot umotvori. Piše- jo se dolgi spisi, ki jih nihče ne raz- ume, pa pravijo, da je ravno ta neza- umljivost prava umetinja. In zlagajo se napevi, ki jih razni godbeniki ne morejo prebrati, narodu pa ostane srce pri tem petju mrzlo. Vem, da mnogim prav iz srca pišem te vrstice. Kmalu k stari pesmi!

Druga hiba je pa ta, ker se uče in pojejo vsako leto nove pesmi. Vedno le kaj novega, staro se pa sprti po- zablja. Non multa, sed multum! Vsaj nekaj pesmi naj bo lastnina celega naroda.

KONGRES ČEŠKIH MEST.

V Pragi se je vršil kongres čeških mest. Kot urad poroča: Zborovan- je so začeli z ovacijo cesarja. Cesarski namestnik grof Condouhove je rekel: "Najvažnejša naloga, katero imamo vsi, je ta, da v prebivalstvu gojimo in vzdržimo patriotično razpoloženje in zavest, da je z usodo Avstrije tudi nosda njenih narodov nerazrnljivo združena."

Avstrija je po svojem postanku in po svojem dosežanju položaju zave- ženo narodov, ki stoji pod slavnim žezlom Habsburžanov. Kako potreb- na je ta združitev in varstvo, dokazuje ravno sedanja vojna, kjer bi na raznih bojiščih bili trije cvetoče se razvijajoči narodi v svoji narodni bodočnosti, v svojem narodnem obstanku ogroženi,

Zveza Katoliških Slovencev

V AMERIKI
(SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE)

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.

Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Odborniki: G. J. Stefanič, g. Frank Nemanič, Rev. Jakob Černe.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 11 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

če bi se sovražniku posrečila zmaga. K sreči te nevarnosti ni; kajti trdnos- klenjeno stoji naše in naših zavezni- kov armade. Izdajstvo zaveznika naši armadi ni prineslo škode, ampak no- vih zmag.

Raz častitljive mestne hiše so pred- kratkim naznanjale črnomurine in be- lurdeče zastave lyovsko zmago, naj- zopet v kratkem zaplapolajo in nazna- nijo končno zmago Avstrije in naj se tedaj na obeh teh znamenjih ustanovi- sčena bodočnost mest kraljestva če- škega." Predsednik deželne upravne komisije grof Schoenbach pa je svoj pozdravni govor končal: "Zavedajmo se vedno tega, da more z mirnim de- lom, z izpolnjevanjem svojih dolžnosti proti domovini in državi, vsak posa- meznik, vsako mesto delati in to, da bo češki narod skupno in v slogi z nemškim narodom, oba naroda skupaj v popolni, z ničemer kaljeni enako- pravnosti, da bo kraljevina Češka v okviru avstrijske države srečno pre- stala težke preizkušnje tega časa in doživela varni razvoj lepše bodočno- sti." Praški župan dr. Groš je rekel: Vsa češka mesta in vse češke občine navedajo le ta edina misel z vsemi si- lami delati, da se ta vojna kmalu konča po zmagovitom porazu vseh sovražni- kov in z zagotovitvijo trajnega in bla- goslovljenega miru. "Vzdržati kot do- delo do konca, do popolne zmage sla- vnega orožja."

Na to so se vršila poročila o nalo- gah mest na socialnem, zdravstvenem, finančnem in kulturnem in šolskem polju.

VOJNI KURAT MED DAL- MATINCI.

"Reichspost" poroča z južnozapa- dneja bojišča:

Po bitki pri Plaveh, ki se bo nanjo naša armada vedno ozirala z opravič- nim ponosom, je divizijski župnik Lo- vrič obiskal svoje vrle Dalmatince, ki so tudi v tej bitki izvršili prave čudeže junastva.

Ko so vojaki zagledali svojega žu- pnika, se jih je polastilo veliko veselje in nastala je med njimi prava tekma, kdo bo javil njegov prihod majorju T. čegar junaški čini se bodo nekaj še- tudi prepevali ob spremljevanju gosli. Kakor otroci k očetu, če mu imajo kaj vselega sporočiti, tako so hoteli juna- ki k majorju, češ: "Prišel je! Prišel je!" Major je divizijskega župnika v pozdrav objel kakor brata.

Ko je bil župnik vrle čete po skupi- nanih nagovoril, se je podal v preprosto častniško obednico.

Globoko ganjen se je tam dvignil ju- nak z Drine in Soče major T., ter divizijskega župnika tako nagovoril: "Bitka ob Soči ostane med najlepšimi poglavji v zgodovini naše slavne arma- de. Ti, naš ljubi dušni pastir, si mno- go, da zelo mnogo pripomogel do te- sijajne zmage, ki ji v zgodovini ni- zgleda. Ne orožje, ne smrtonosne kroglo so zmagale, ampak duh mojih vrlih vojakov je zmagal. Ta duh je Tvoje delo. Ti si navdal moje moža- ke z junaškim pogumom. Ti si moje junake, predno so šli v strelske jarke, navdušil za cesarja, prestol in domo- vino. Ti si jih spremenil v leve. Po svojih nepozabljenih nagovorih si sam prerokoval: Čudeže bodo delali! Veli- ko veselje napravijo oboževanemu mo- narhu! — Tvoje preroške besede so se izpolnile. Junaški čini mojih vrlih mož ob Soči naj so Ti najlepše plačilo. Za- služil si si nemisljivo hvalnost našega z lovornim ovenčaneega polka, zla- sti pa mojega bataljona!" Besede, ki so v čast celokupni vojaški duhov- ščini.

JURIŠ NA PLAVE.

Zagrebske "Novine" priobčujejo na- slednji izvorni dopis:

V strelskem jarku, 7. julija.

Na dan sv. Cirila in Metoda se za- čne pekleniski ogenj. Že okrog 4 ure jutraj zagrmijo na nas 300 italijanskih topov. Ravno tako kakor dne 24. pr. meseca. Strah božji! Odzvanja, ka- kor bi se po nebu trgali oblaki. Cela gora v enem samem dimu. "Obrilo bo vso goro!" mi pravi neki vojak.

Streljanje je trajalo do treh polpo- dne. A že opoldne je začela napadati italijanska vojska. Razporedi se osem bataljonov. Že večeraj so nam rekli italijanski ujetniki, da bodo Italijani danes udarili z vso silo. Ali danes osvoje goro ali pa nikoli več! Toliko jih je kot mravljincev. Že so začeli prihajati na 2000 korakov. Nas je ba-

taljon, spredaj Dalmatinci. Poveljo- kiji polkovnik je uvidel nevarnost in posilil za pomoč, ki jo je tudi pravo- časno dobil. Na pomoč sta prišli 11. in 12. stotnja. Prispeli sta ob 2. po- poldne, ravno v najhujšem ognju. Ra- vilo se je silno klanje Italijanov. Pro- drli so bili že v naše jarke. Delajo pe- šna kopita, bajoneti, zobje. Ne sliši se več "Avanti, Savoya!" marveč "O- joj, mati moja!" Naš poročnik Dan- čević navali nanje s svojim mostvom kakor ris. Grozna borba tu in tam. V tej borbi pade tudi naš lev Dančević. V sree ga je zadel krogla, a še več drugih krogel mu je prodrla prs- Saj so letele krogle gosto kakor de- lo. V eni uri je bil uničen cel bataljon Italijanov. Nadomestil ga je dru- gi. Tudi tega so zbili naši vojaki. Prišel je tretji, četrti, peti. Pet ljutih napo- dov je bilo od poldne do 1. ure po pol- noči. Popolnoma pora

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZVEZDNIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914
Inkorporirana 14. maja 1915

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik.—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik.—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Castello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Tezak, Joliet, Ill.

Glasi: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremkoli mestu države Illinois s 8. udeleboj obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za udelebovce v Društvo iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad. IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer: Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00; za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto \$250.00; za izgubo ene roke nad zastopstvom vsoto \$100.00; za izgubo obeh rok nad zastopstvom vsoto \$250.00; za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00; za izgubo obeh nog nad členkom vsoto \$250.00; za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto \$50.00; za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00; za zlomljeni hrbtnico vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsako delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse član(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.

Član(ice) plačujejo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za \$250.00:			Za \$500.00:		
Razred.	Starost.	Asesment.	Razred.	Starost.	Asesment.
1.	16—20	18c	1.	16—20	35c
2.	20—25	20c	2.	20—25	40c
3.	25—30	23c	3.	25—30	45c
4.	30—35	25c	4.	30—35	50c
5.	35—40	28c	5.	35—40	55c
6.	40—45	32c	6.	40—45	63c
7.	45—50	38c	7.	45—50	75c
8.	50—55	45c			

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

NOVO DRUŠTVO SPREJETO.

Novoustanovljeno društvo sv. Družine v Chicago, Ill., sprejeto pod št. 9 D. S. D. Imena članov(ice): John Pasdertz, Katarina Pasdertz, John Verbišar, Margareta Verbišar, Anthony Verbišar, Louis Verbišar, Michael Brintz, Katarina Brintz, Kozma Požek, John Sintič.

PRISTOPILO ČLANI.

K društvu št. 1, Joliet, Ill.: Anton Bolte, Josip Zolnir in Veronika Zagar.

PRESTOPILO ČLAN.

Od društva št. 1, Joliet, Ill., k društvu št. 9, Chicago, Ill.: Anton Brodarič.

Joliet, Ill., 25. avg. — Članom in članicam društva sv. Družine št. 1 se naznanja, da se vrši prihodnjo nedeljo redna mesečna seja društva na katero so vsi vabljeni, ker čim večja je udeležba tem zanimivejša je seja.

Nadalje so naproseni oni član(ice), ki so zaostali s plačevanjem mesečnih prispevkov, da torej svoje dolžnost.

Vabijo se tudi vsi oni, ki žele pristopiti v naše veliko in močno društvo. Zdej je čas dokler se še vedno sprejema član(ice) in članice brez pristopnine. Kdor želi pristopiti naj se vpiše pri tajniku, ali naj pa pride na seja.

Starši, ki ste član(ice) zapišite svoje otroke v to društvo. Čimprej se nabere zadostno število, tem prej se odpre Otokiški oddelk.

Z bratskim pozdravom Odbor.

Chicago, Ill., 24. avg. — Novoustanovljeno društvo sv. Družine je imelo svojo prvo redno sejo zadnjo nedeljo. Člani in članice so prinesli svoja zdravniška potrdila in so vplačali mesečnino. Upamo, da bomo vsi sprejeti v društvo.

Na tej seji se je izvolil stalen odbor za leto, in sicer so izvoljeni sledeči: John P. Pasdertz, predsednik, Anthony Verbišar, tajnik, Michael Brintz, blagajnik.

Društvo je naročilo predsedniku, da naj poizve za primerno dvorano za mesečne seje.

Nadalje se je sklenilo, da se udje vprejemajo v društvo brez pristopnine za nedolgočas, in sicer sme tajnik vpisati vsakega rojaka ali rojakinjo vseh letnih otrok.

Vsak kandidat vplača \$1.00 za rezervni sklad D. S. D. in pa mesečnino. Takoj mu potem da zdravniško-potrdilo list s katerim gre kandidat v društvo, ki je poznan društvu in članom. Ako je zdravniški list dober in če je sprejet v gl. uradu D. S. D., potem je vse v redu, če pa bi slučajno

bolj ga pa občuduje tisti, ki ga prvi-krat gleda.

Ta kras tvorijo ogromne jame, ki so jih izirile sovražne granate. Čim bolj se bližajo višinam, v katerih prebivajo naši junaki in vsi njihovi tovariši iz različnih krajev širne Avstrije, tem bolj stopa delo sovražnega ognja pred tebe.

Oni prebivajo sredi tega dela, ki je napravilo njih bivanje tam gori skoraj nepristopno. Granate in njihovi sledovi so za naše junake pravi lov-orjev venec, ki je tem lepši in veličastnejši, čim bolj prehaja vanj.

Ni mesta, kjer bi teh sledov ne videl. Sem pa tja jih deloma pokrivajo prelomljena debla mogočnih kostanjev in vejevje, ki leži suho, vello in sveže odtrgano in kakor posekano povsod na tleh.

Oni pa tukaj prebivajo. Sreča sem jih. Odhajali so ravno na stražo naravnost v neposredno bližino sovražnika. Vedo, da preži z nabito puško neprenehoma nanje; vedo, da meče od časa do časa granate in šrapnele na njih glave; zavedajo se, da je ta njihov tovariš obležal mrtev na straži, da je bil drugi težko ranjen odnesen od svojega mesta, a gredo, kakor da bi doma odhajali k sosedu malo pokramljati.

Ponudil sem temu in onemu par cigarete za ponočno bdenje. Vzeli so jih z veseljem — vojak ima rad tobak, — toda opomnili so, da jih ponoči ne bodo kadili. "Ponoči kadimo iz pipecev," so rekli; "teh ne more sovražnik zapaziti, ker je ogenj v njih zakrit."

V bližini je počil šrapnel. Zašumeli so drobci po vejah kostanjev in gabrov in nekateri so padli naravnost pred nas. Nihče se radi tega niti zganil ni. Njih mir je prešel tudi name. Če se on ne zganja, zakaj bi se jaz? Ločili smo se. Oni pred sovražnika, ki komaj čaka, da jih pobije, jaz po stezi naprej.

Povsod je bil svet globoko razrit. Drevesa so deloma izgubila z svoje perje; granate so jim razjedle korenine. Grmovje je ozgano skoraj povsod. Povsod kosci šrapnelov in granat. Kakor da bi narava sama morala priznati: Tu ni več mesta zame; jaz tega ne morem prenašati! Umaknila se je višji sili. Toda kjer ne more vztrajati narava, tam bivajo naši junaki. Vsak si je napravil kotiček, da lahko živi in počiva v njem. To so gnezda v višinah, kjer prebivajo orli! Na zapadni strani sovražnik, ki do orlova ne more; zama so vsi njegovi onemogli napor. Na nasprotni strani pa naša Gorica.

Ko smo gledali nanjo, je kar vsak zadivljen zatrjeval, da ni videl še tako lepega mesta. Kakor dva velika, v najubnejšo vrtno travo položena šopka rožnobarvnih nageljev se je razprostirala pred nami. En šopek je počival ob gozdnatem ozadju Kostanjevice in severne strani goriskega Grada; drugi, od prvega ločen po mestnem vrtu, pa na njegovi južnozadnji strani in Starigori. Soča pod nami pa je obema šopkoma donajala potrebne svežosti, da ostajata vedno zelena, vedno lepa, vedno rožnobarvena. Bil je prekrasen pogled.

Vojaki so ponosni, da so ravno oni, ki tvorijo stražo temu krasnemu mestu. Naj Lah le gleda nanje — tudi on je vidi v vsi njegovi krasi — ne bo ga nikoli imel. Ni mu sojeno drugega kakor "veder Gorizia e poi moriri!"

Pošiljal je ravno granato za granato na most čez Sočo. Nobena ni zadela. Lah zelo slabo meri. To so naši vojaki takoj izpočetka zapazili, zato se znajo izbornu zavarovati proti njegovim granatam in šrapnelom.

Sam sem imel priliko opazovati uspehe njegovega obstreljevanja. Prišel je nekoliko metali šrapnele in udarne granate (Schlaggranaten) na gotov predmet v mestu. Deset minut je deloval. V tem kratkem času so našli 150 strelcov, a ne eden ni eksplodiral pri predmetu, kateremu so vsi veljali. Seveda je škoda napravil; bila sta tudi dva smrtna slučaja. Toda predmetu, kateremu so vsi strelci veljali, ni povzročil niti najmanjše škode! Tudi Sočinega mostu ni zadela nobena granata. Granate so morale biti prav velikega premera, kajti njih ucinjek je bil grozen. Padale so tudi v Sočo samo. Voda je zavrela, vzbočila se, kakor da bi hotela zasesti bregove, in končno se vzdignila v ogromnem stebra visoko, visoko proti ozračju, prišla v višino mostu, ki se nahaja gotovo 20 metrov nad Sočo, in šla najmanj še enkrat, če ne še dvakrat višje; pri tem se je vodeni stebel tanjšal, dokler ni končal v tisočero kapljah, ki so s celim ogromnim stebrom padle v reko nazaj. Čudovito je vse to zakipelo, zagrmelo, zraslo in zginito! Lepših pojavov granata kar ne more pokazati, kakor če pade v vodo in se tu razpoči. To se je pri Sočinem mostu zaporedoma ponavljalo. Mi smo pa stali na višini in ob teh prizorih čisto pozabili, kako so prav pred kratkim tudi krog nas granate divjale.

Človek bi ne hotel verjeti, kako si vojaki tu gori znajo pomagati, da dosežejo gotove udobnosti celo pod sovražnim ognjem. Videli sem sohe, opremljene s posteljami, stoli, mizami. Kakor da bi se hoteli Lahu rogati, tako so si marsikateri življenje tam gori uredili. Pa imajo te svoje meblirane sobice raje kot one v mestu! — Tu gori je res junaško doma! Na Laha so silno razljučeni. Vojak hoče imeti vojaka pred seboj. Pošten

boj mu ugaja, četudi je ljut in krvav. Toda Lah se ne kaže samo v politiki zahrbnega, on je tak tudi kot vojak. Častnik mi je pripovedoval, kako je ravno eno uro prej prišel laški parlamentar z zdravnikom, ki je nosil znak "Rdečega križa", da bi se z našimi gledi pokopa svojih mrličev pomenili. "Komaj sem se vzdignil čez strelne jarke," — je častnik pripovedoval, — "komaj sem stal pokonci pred njimi in s tem pokazal, da hočem z njimi razgovor, pa so prišle od druge strani iz laških vrst krogle frčati na mene, druga za drugo. To je banditstvo, ne vojaštvo," je rekel ves ogorčen. — "In to je," — je pristavil razljučen, — "pri nas že tretji slučaj, da na tak način kličejo častnike iz kritij in jih potem iz zasede hočejo ubiti. Pa se bodo še kesali!"

Kar počti krog 100 m daleč od nas sovražna granata. Zarila se je ravno v greben ter pršila kamenje, zemljo in drobce svojega jekla okoli. En drobec je prišel tudi do nas. Vzel sem ga za spomin. Bil je še vroč. In poslovi sem se od junaških višin, kjer vlada hladnokrvnost in mir sredi najljubejših sovražnih napadov; kjer se bori junaštvo in viteštvo proti zahrbnosti in strahopetju; od koder pa tudi prehaja prepričanje zmage na prebivalstvo v Gorici in na vse narode v državi. Bog blagoslavlja junake na naših višinah! — ("Novi Čas.")

Papež Benedikt XV. in predsednik kitajske republike.

Ko je nastopil novi papež Benedikt XV., je poslal lastnoročno pismo škofu Farlinu v Peking, da ga izroči predsedniku Juansikaju. Predsednik velike ljudovlade se je čutil vsled te pozornosti močno počečenega ter je naročil, da se mu izroči papeževo pismo z enakim ceremonielom, kakor če sprejme poverilnico katkega poslanika. Za to slovesno opravilo je bil določen 30. november 1914. Škof je došel v palačo predsednikovo v spremstvu svojega generalnega vikarja in tajnika. (Kath. Missionen št. 7.) Vojaška godba zavrta, oddelek vojakov izkaže predpisane časti. Najvišji vojaški uradnik pozdravi škofa, ga pelje skoz velika sprejemna vrata ter mu veli, naj stopi v lepo okrašeno ladjico, da ga prepelje do pravega predsednikovega stanovanja. Ko se je izkrcal, ga slovesno nagovori nov visok uradnik ter povede skoz razne vrste vojakov, ki so pred njim prezentirali, v veliko sprejemno dvorano. Tu ga je že čakal Juansikaj; ob njegovi desnici je stal minister za zunanje zadeve z vsem uradništvom. Po predpisanim počestitju stopi prelat do estrade, kjer je stal predsednik, pove namen svojega obiska ter izroči papeževo pismo. Spoštljivo sprejme Juansikaj z obema rokama pismeni akt, ga prepusti nato ministru ter izjavi svoje največje veselje in zadovoljstvo nad to vpljudnostjo zabijajoč, da hoče sam osebno odgovoriti. Po pri-

jaznem medsebojnem porazgovoru se je poslovi predsednik kolikormoč vpljudno od visokega prelata. Tekom zadnjih 25 let se je na Kitajskem marsikaj izpremenilo in ublažilo. Predsednik ondodne ljudovlade priznava poglavarja sv. Cerkve kot samostojnega in neodvisnega vladarja ter dovoljuje njegovemu namestniku in pooblaščenec iste časti kakor poslanikov kraljev in cesarjev. Katoliški Cerkvi in njenemu razširjanju na vzhodu bo to le na korist.

Kako si gase avstrij. vojaki žejo.

Zelo huda je na bojišču proti Italijanom za vodo. Kraška tla in silna vročina zadnjih dni je povzročila nadežno žejo, ki je mučila vse vojaštvo. Častniki so svetovali, naj si devljejo vojaki kosčke kamenčkov v usta. In res je to sredstvo grla nekoliko ohladilo. Silna vročina je nekatere tako skuhala, da so kar opečeni in se jim koža lušči na obrazu in rokah.

Napad umobolnega na rumunsko kraljico.

Rumunsko kraljico Marijo, ki je te dni obiskala razne zavode v Bukareštu, je v neki delavnici za manj nevarne umobolne napadel norec, ki je kraljico objel in jo hotel poljubiti. Kraljica se je kriče branila in omedlela. Norec jo je tako trdno držal, da je moralo nastopiti deset strežnikov, da so kraljico oprostili.

Analfabeti v Italiji.

Glasom uradne statistike, ki jo je razglasila italijanska centralna statistična komisija te dni, je bilo v Italiji dne 31. decembra 1910. leta 29,459,268 prebivalcev, in sicer 14,371,044 moških ter 15,088,224 žensk. Analfabetov je bilo v kraljevini povprečno 37.6 od sto. Največ analfabetov je bilo v Kalabriji in sicer 70 od sto, najmanj v Piemontu, in sicer 11 od sto. Na podlagi te statistike pač Italija nima nikakega posebnega povoda, se ponašati s svojo kulturo.

Važen izum za zrakoplovce.

Hanoverski aviatik Oppermann je po triinpolletnem delu izumil stroj, ki avtomatski kaže zrakoplovcu na zemljevidu, kje se nahaja. Nemške vojaške oblasti so kupile to iznajdbo in jo sedaj preizkušajo. Iznajdba je zelo važna za zrakoplovce, ker jo lahko rabijo v poljubni višini, med oblaki in tudi v megli.

Smeh.

Oče: "Pepček, pusti vendar svojega brata Mirkota pri miru! Kaj ga toliko segačes? Ali ne vidiš, da ti bo od smeha počil?"

Pepček: "Zato, ker Mirko bere smešnice, pa se jim drdugače ne more smejati."

DRUŠTVO SV. DRUŽINE

(Holy Family Society)

Štev. 1, D. S. D. v Jolietu, Ill.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1915.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....Anton Nemanich Jr.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Anton Šraj, Jr.
Nicholas J. Vranichar,
Joseph M. Grill.

To društvo sprejema v svojo sredo može, žene, fante in dekleta od 16. do 55. leta.

To Društvo izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsak delavni dan za 50c na mesec.

Izplačuje zavarovalnino, poškodnino in za operacije, za plačila, kakor kaže oglas gl. urada.

Kdor želi pristopiti naj se oglasi pri tajniku; ako mu ni mogoče priti, naj piše za podrobnosti.

To je eno največje slov. društvo v Ameriki in menda ima najugodnejše postave v vsakej zadevi, zato ne bo nikomur žal, če postane član(ica). Pristopite, če ste že v katerem društvu ali ne.

Pri tem društvu ni nepotrebnih postav. Edino kar se zahteva je, da vsak ud plača svojo mesečnino. Kazni in drugih nepotrebnosti ni nobenih v tem društvu. lt-w-F

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IN NAJSIGURNEJE V

Prvo Hrvatsko Stedionico

U ZAGREBU,

CROATIA, EUROPE,

in nje podružnice v: Belavaru, Brodu

na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu,

Kraljevicu, Novem Vinodolu, Osijeku,

Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Veliki

Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.

Delniška glavnica in pričuve

K 16,250,000.

Nasvete in navodila pošljemo zastoj.

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION

FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.

Bell Telephone, Joliet 4213

Office, Room 3, Forgo Building.

Corner Ottawa and VanBuren Streets

JOLIET, ILLINOIS.

ZASTONJ
MOŽEM

50,000 KNJIŽIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se može, ki trpijo na boleznih kot je zastrupljena kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, nade, neprebravnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, žolčnem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in slabosti ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, gramežljivosti in plašnosti v družbi, bojazni in na prepadenosti? Ti simptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniške pomoči in nasveta. Naša knjižica, katere se lahko imenuje **kazipot k zdravju**, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Pošljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 900, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill., U. S. A.

Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime.....
Naslov.....

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$15.75

VSE NAŠE POSLOVANJE JE JAMČENO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

JOLIET, ILL.

SLIKE IZ BOJNE ČRTE PRI GORICI.

Od naših strelnih jarkov.

Šel sem v njih bivališča. Niso ne palače, ne nobeni domovi. A en kras imajo, ki ga drugače ne dobiš pri nobenem delu človeških rok. Morda se ga oni sami niti ne zavedajo; toliko

Ponižani in razžaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisatelj F. M. Dostojevskij. Poslovenil Vladimir Levstik.

(Dalje.)

"Na kak način je prišla deklica k nji? Njena mati je torej v tej hiši umrla?"

"Je pač prišla... To ni naša stvar." In zopet je hotela oditi.

"Bodite tako prijazni; saj vam povem, da me zelo zanima. Morebiti mi je tudi mogoče, da zanj kaj storim. Kdo je ta deklica? Kdo je bila njena mati, — ali veste?"

"Nekakšna tujestranka menda; izza meje je prišla; stanovala je pri nas, tam spodaj; bila je bolna, — za jetiko je tudi umrla."

"Zelo uboga je morala biti, da je prebivala v kotu, v pritličju!"

"Oh, pa kako. Mi se že sami komaj preživljamo, pa še nam se je v tistih petih mesecih, ko je bila pri nas, za šest rubljev zadolžila. Mi smo jo tudi pokopali; moj mož ji je krsto napravil."

"Kako pa more Bubnova govoriti, da jo je ona pokopala?"

"Kako jo bo pokopala!"

"Kako pa se je pisala?"

"Ne morem izgovoriti, preveč čudno ime je imela; Nemka je bila bržkone."

"Smitt?"

"Ne, nekako drugače. Ana Trifonova pa je vzela siroto k sebi, da jo vzgoji, kakor pravi. Vendar pa se ji slabo..."

"Gotovo je imela kakšne namene, da jo je vzela?"

"Slabe namene je imela," je odgovorila ženska, kakor bi premišljala, ali naj govori, ali ne. "A kaj nam to mari; mi smo tuji ljudje."

"Drži rajši jezik za zobmi!" se je zasilila za nama moški glas. Bil je prileten človek v delavskem jopiču in s kaštanom počez, po svoji zunanosti meščanski rokodelce, najbrž mož ženske, s katero sem se razgovarjal.

"Ej, gospod, z vami se nima za kaj pogovarjati; nas to nič ne briga..."

je dejal in me pogledal po strani. "Ti pa se izgubi! Zbogom, gospod; mi smo rakvarji. Kadar vam bo treba našega dela, — z največjim veseljem. Izven tega pa nimamo ničesar skupnega z vami..."

Razmišljen in v globoki razburjenosti sem odšel iz te hiše. Storit ni sem mogel ničesar, toda čutil sem, da težko pušam vse tako, kakor je. Posebno nekatere rakvarčine besede so me vznemirile. Slutil sem, da se skriva tu nekaj zlega.

Ko sem korakal tako razmišljen in s poveseno glavo, slišim naenkrat rezek glas, ki me je poklical z rodbinskim imenom. Ozrem se; pred mano stoji človek, dokaj snažno obločen, toda v obnošenem plašču in z mastno kučmo. Pijan je; toliko da se ne opoteka. Njegov obraz se mi doždeva zelo znan.

Začel sem ga motriti; on pa mi je pomignil ter dejal z ironičnim smehljajem:

"Ali me ne poznate?"

PETO POGLAVJE.

"Ah! Ti si, Maslobojev!" sem vzkliznil, ko sem naenkrat spoznal v njem nekdanjega šolskega tovariša, ki je izšel iz gubernijske gimnazije. "Ti ti je srečanje!"

"Da, srečanje! Šest let se nisva videla. To se pravi, srečala sva se že, samo vaši ekselenci se nismu zde vredni pogleda. Saj ste vendar general, slovstveni seveda!"

Pri teh besedah se je porogljivo nasmehnil.

"Motiš se, brate Maslobojev," sem mu posegel v besedo. "Prvič general, čeprav samo slovstveni, že v zunanosti nisi takšen, kakor jaz; drugič pa, dovolj, da ti povem, se zares spominjam, da sem te parkrat srečal na ulici, toda ti sam si se me očitno izognil; in čemu bi hotel k tebi, ako vidim, da se me izogiblješ? In veš, kaj mislim? Da zdaj nisi pijan, bi me tudi zdaj ne nagovoril. Ali ni resnica? Pa pozdravljen! Zelo, zelo me veseli, dragi moj, da se vidiva."

"Res? Ali te morebiti ne kompromitiram s svojo — čudno zunanostjo? A kaj bi te vprašal kaj takega; to ni važno! Še vedno se te spominjam, dragi Vanja, kako vrl fant si bil. Veš, takrat, ko si bil tepen zaradi mene? Močel si in nisi me izdal, jaz pa sem te v zahvalo čeli teden vlekli za nos! Ti postena duša! Zdravstvuj, duša moja, zdravstvuj!" Poljubila sva se.

"Koliko let se že majam sam po svetu, noč in dan, da se čas vbija, a tega, kar je bilo, se nisem pozabil. To ne gre, lahko! Kaj pa ti?"

"Jaz? Saj sem tudi jaz osamljen..."

Dolgo časa me je gledal s tistim velikim sočutjem ljudi, ki so od piščice oslabele. Sicer pa je bil itak zelo dober človek.

"Kaj ne, Vanja, ti nisi to, kar sem jaz?" je izpregovoril naposled s tragičnim glasom. "Saj sem slisal, Vanja, čital sem, čital! A poslušaj; pomeniva se prav od srečal! Ali se ti mudi?"

"Mudi se in priznavam ti, da sem silno raztresen zaradi nekazadeve, kaj bo bolje: kje stanuješ?"

"To ti povem, dasi ravno ni bolje. Ali naj ti jaz povem kaj boljšega?"

"No, kaj?"

"Tole, vidiš?" — In pokazal mi je izvešek, kakšnih deset korakov od kraja, kjer sva stala. "Vidiš: sladčičarna in gostilna, prav pošten lokal. Povem ti naprej, oprava je spodobna, ožganju pa — mi niti ne govorim! Mno go-kar-tat sem ga že pil, dobro ga poznaj; in sploh, — meni si tu ne upaj podati kaj slabega. Ze poznajo Filipa Filipiča. Jaz sem namreč Filip Filipič. Kaj? Kisaš se? Ne, dej, da ti povem. Zdaj je četrta na dvanajst, ravno sem pogledal; točno ob poldvanaestih in pet minut pa te odpuštim. Med tem pa lahko muho zadavaj! Dvajset minut za starega prijatelja, — ali pojde?"

"Če samo dvajset minut, potem pojde; saj veš, duša moja, da opravi..."

"Samo da gre. Nekaj pa bi te rad vprašal, dve besedi; slab si videti, gotovo ti je ravnokar nekaj presedlo, kaj ne?"

"Res je."

"Torej sem le uganil. Veš, zdaj sem se vrgel na obrazoznanstvo; tudi to je študij! Pojdiva torej, pogovoriva se. V dvajsetih minutah bom imel dovolj časa, da premagam admirala Čajinskega in si zalijem suho grlo z brezovko, s pomarančevko, s parfait-amour in še s čim drugim povrhu. Mnogo pijem, dragi moj! Samo o praznikih pred službo božjo sem tak, kakor se spodobi. Ti pa če prav ne pijes. Mene je le do tega, da sva skupaj. Če pa boš pil, pokažeš s tem, da si posebno plemenite duše. Pojdiva! Par besed se pomeniva, pa greva spet za deset let nazaj. Nisem tvoje vrste, Vanja!"

"Ne govori toliko, pojdiva rajše. Dvajset minut je tvojih, glej, da jih porabiš."

V gostilno se je šlo po lesenih, dvo-kolenskih stopnicah s krilcem v drugo nadstropje. Na stopnicah pa sva se nenadoma zadela ob dvojno silno pijanilnih gospodov, ki sta se opotekaje umaknili, ko sta nju zagledala.

Eden izmed njiju je bil zelo mlad, nezrel fant še, brez brade, z lahkim, jedva poganjajočimi bravicami in s pri-siljeno bedastim izrazom obličja. Obločen je bil zidavo, a nekako smešno, kakor bi bil v tuji obleki, z dragocenimi prstani na prstih, z drago iglo v zavratnici in nenavadno neumno počesan. Smehljaj se je in hihital. Njegov tovariš je imel že kakih petdeset let; bil je tolst, čokat in precej malomarno obločen, tudi z veliko iglo pod vratom, plešast, pijanega in kozarega obraza in z naočniki na nosu, ki je bil podoben gumbu. Izraz tega lica je bil zloben in čustven. Njegove zle, hudobne in sumoljubne oči so bile zalite z mastjo in gledali, kakor iz spranjic. Očitno sta oba poznala Maslobojeva; toda čokati je ob srečanju z nama napravil, četudi samo za hip, nevoljen obraz, in tudi mlajši se je prisiljeno sladko nasmehnil. Celo odkril se je. Noslil je kučmo.

"Oprostite, Filip Filipič," je zamrmral in ga prikupljivo pogledal.

"Kaj pa?"

"Oprostite, — veste, — tam notri sedi Mitroška. In to je podel človek, Filip Filipič."

"Kaj pa je takšnega?"

"Je že tako... Tenule, — namignil je na tovariša, — so pretekli teden zaradi Mitroške na nedostojnem mestu lice s smetano namazali, hihit!"

Tovariš ga je nevoljno sunil s komolcem.

"Ali vas smeja povabiti na kozareček v najini družbi, Filip Filipič?"

"Ne, prijatelj, zdaj ne morem," je odgovoril Maslobojev. Imam opravke."

"Hihit! Tudi jaz imam majhen opravke, z vami..."

Tovariš ga je zopet sunil s komolcem.

Maslobojev se je očitno izogibal z očmi, kakor hitro pa sva stopila v prvo sobo, skozi katero se je po celi njeni dolžini vlekli precej čeden bufet, ves obložen z miznimi jedli, pastetami in steklenicami raznobarnih vsebin, me je Maslobojev naglo v kot potegnil in dejal:

"Majši je Sizobruhov, sin znanega trgovca, ki je podedoval po svojem očetu pol milijona in ga zdaj zapaja. Potoval je v Pariz, kjer je napravil ogromne svote, morda tudi vse; nato pa je podedoval tudi strica in se vrnil domov. Tu zdaj poganja ostanke. Čez leto dni bo hodil z beraško palčko, to se razume. Neumen je kakor gos; zabaja v prve gostilne, poleg tega pa v bežnice in krčme najnižjih vrst, hodi za igravkami in se ponuja k huzarjem; nedavno je vložil prošnjo. Drugi, pri-lezni, je Arhipov, tudi nekak kupec ali upravitelj, zverina, lump in sedanjí to-variš Sizobruhov, Judež in Falstaff, oboje v eni osebi, dvakratni bankrot-než in zopno čustveno bitje. Zaprte-l se je že v neki zločin, pa se je iz-muznil. Iz gotovega vzroka me prav veseli, da sem ga tukaj srečal: čakal sem ga... Arhipov seveda obira Sizobruhov; dragocen vodnik mu je po raznih kotih in brlogih. Zanj si že

navno zobe brusim, dragi moj. Zobe si brusi tudi Mitroška, tisti korenjak v bogatem jopiču, in s ciganskim obrazom, ki stoji tamle pri oknu. On barranta s konji in pozna vse tukajšnje huzarske častnike. To je takšen kujon, pove mti, da bo pred tvojimi očmi ponaredil bankovec, a ti, dasiravno si ga videl, mu ga boš vseno izmenjal. Res je zdaj v baržunastem jopiču in tak kakor kakšen slovanoljub, — saj to se mu po mojem mnenju poda, — a še danes ga lahko oblesčeš v najelegantnejši frak ali kaj podobnega, ga pelješ v angleški klub in ga predstaviš kot vladajočega grofa Barabanova, pa ga bodo imeli dve uri za grofa; igral bo z njimi whist in govoril po grofovski, ne da bi uganili, kaj je. Tako jih bo namazal. Slab konec bo storil. Mitroška torej si vrlo brusi zobe za Arhipova, zakaj Arhipov mu je vzel njegovega prejšnjega prijatelja Sizobruhova, kateremu še ni imel časa volno ostrčiti. Ako so se zdaj sešli tu v gostilni, gotovo ni bilo brez vzroka. Vem, ali vsaj zdaj se mi, kako in kaj je bilo; mislim, da me je Mitroška in nihče drugi, obvestil, da prideta Arhipov in Sizobruhov semkaj in imata kake slabe namene; Mitroškino zavist napram Arhipovu pa hočem jaz izkoristiti, zato, ker imam svoje vzroke. Zaraditega sem tudi prišel tu sem. Pokazti pa se Mitroški nočem; tudi ti se ne oziraj tja, kadar bova odhajala, pride itak gotovo sam k meni in pove to, kar bi jaz rad slisal. Zdaj pa pojdiva v tistole sobo, vidiš, Vanja? Hej, Stefan, je nagovoril natakarkja, "ali veš, česa mi je treba?"

"Vem."

"In me boš zadovoljil?"

"Zadovoljil."

"Pa me zadovolji. Sedi, Vanja. No, kaj me tako gledaš? Saj vidim, da me gledaš. Ali se čudiš? Ne čudi se. Človeku se lahko zgodi vse, o čemer se mu nikdar niti sanjalo ni, posebno pa ne takrat, — no, takrat ko sva še Kornelija Nepota skupaj prežvekovala. Veš kaj, Vanja, nekaj mi veruj; dasiravno je Maslobojev zablodil s ceste, njegovo srce je ostalo isto, izpremenilo so se samo razmere. Dober sicer nisem, a slabši tudi ne, kakor drugi. Za doktorja sem se pripravljaj, hotel sem postati učitelj domače književnosti, napisal se mičlanek o Gogolju, nato sem hotel iti med zlatokope. Oženiti sem se mislil nekoč; ona je bila zato, dasiravno je bilo v hiši takšno blagostanje, da niso imeli s čim mačko iz izbe zvabiti; in že sem si hotel za svatbeno slavnost izposoditi leppe škornje, kajti moji lastni so bili že poldrugoletno raztrgani, — naposled pa se le nisem oženil. Ona je vzela nekega učitelja, jaz pa sem stopil v službo v kontornjo, to se pravi, ne v trgovskem kontornju, temveč v navadni pisarni. Takrat pa sem zavozil v drug tir. Pretekla so leta, in zdaj, dasiravno ne služim, vendar si brez težave preskrbljam denar; stroške pobiram in služim resnici. Pred ovami sem korenjak, pred korenjaki pa sam šibak. Svoja pravila imam in vem na primer, da nekdo na bojišču ni vojak, in tako — stvar procvita. Veš, moje delo je bolj podrobne vrste; ali razumeš?"

"Pa menda nisi kak policijski vo-hun?"

"Volun ne ravno, toda bavim se z nekaterimi zadevami, deloma službeno, deloma pa iz lastnega poklica. Vidiš, Vanja, zganje pijem. Ker pa svoje pameti nisem nikoli zapiljal, vem tudi svojo bodočnost. Moj čas je minil in črna pesa ne omiješ do belega. Nekaj ti rečem: ako bi se v meni še ne odzvil človek, bi danes ne bil pristopil k tebi, Vanja. Prav imaš, srečeval in videl sem te že večkrat prej in mnogokrat sem hotel k tebi, a nisem si upal, venomer sem odlagal. Nisem tevređen. In prav si povedal Vanja, da ako sem te nagovoril, sem te le zato, ker sem pijan. A dasiravno je vse to silno neznatno, — toda nehajva o meni. Govoriva rajši o tebi! Ej, duša, čital sem, prečital! O tvojem prevečen namreč govorim. Ko sem prečital, bratec, je malo manjkalo, da nisem postal dostojen človek! Malo je manjkalo, a premislil sem si in sklenil, da ostanem rajši nedostojen človek. Tako je..."

In pravil mi je se mnogokaj. Postajal je čimdalje bolj pijan in srce se mu je mečalo malodane do solz. Maslobojev je bil vselej dober dečko, toda vedno nesložen sam s seboj in nekako nad svoje sile razvit; bil je lokav, zvit in ostroumen že izza šolskih let, v resnici pa ne čisto brez sra; izgubljen človek, kakršnih je mnogo med ruskimi ljudmi. Takšni imajo včasih velike zmognosti, toda vse se v njih nekako meša, in vrh tega so zmogni, da gredo v gotovih točkah vedoma v boj proti svoji lastni vesti, in ne le, da vselej poginejo, temveč se tudi zavedajo, da jadrjo v svoj lastni pogin. Maslobojev je med drugim utonil v zganju.

"Zdaj, prijatelj, pa še eno besedo," je nadaljeval. "Slisal sem, kako je iz-prva zabučala tvoja slava; čital sem potem različne kritike o tebi, zares sem jili čital, akoravno morda misliš, da ne čitam ničesar več; srečeval sem te nato v slabih čevljih, v blatu, brez galoš, v ponošenem klobuku, in sem nekaj uganil. Ti si šel zdaj med časnikarje?"

"Da, Maslobojev."

"Torej si se zapisal med poštna kljuseta?"

"Tako nekako."

"Veš, brate, kaj ti pravim k etmu: bolje je piti! Jaz se napijem, ležem (Nadaljevanje na 7. strani.)

POŠLJITE NAM EN PAPIRAT DOLAR

In prejeli boste po ekspresu eno steklenico HAMILTON CLUB PURE WHISKEY (one full quart) in eno quart tega SOGA PORT WINE. Obe steklenici pošljemo v lepem zaboju — le za en sam papirnat dolar. Pišite C. F. ZARUBA & CO., 618 Third Av., Pittsburg, Pa.

The Will County

National

Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloge

ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik

HENRY WEBER, kašir.

Frank Lopartz

400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

W. J. BRADY

ADVOKAT.

Posojuje denar in prodaja posestva.

Orpheum Theatre Building.

JOLIET, ILL.

JOHN N. W. Phone 345

STEFANICH

..Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši cement, apno, b

Tu dobite najboljši CEMENT, AP

NO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen

Soba 301 in 302 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerscham" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Navadna pomota.

Na tisoče ameriškega naroda trpi na črevesnih boleznih. Najnavadnejša je med njimi zabasanost z njenimi komplikacijami. Večina teh trpinov pa napravi isto pomoto, to je rabijo pilule in razna izčiščevalna zdravila, ne da bi poizvedovali, ali so ta zdravila nevarna ali ne. Vsako hudo izčiščevalno sredstvo, ki pušča telo slabotno ali pa vodi do navade stalnega zastrupljanja, je nevarno. Ako trpite na zabasanosti ali na kateri njenih posledic, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo pomagalo ampak obenem tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Izdelano iz rudečega vina in zdravilnih zelišč, ter ima namen, da odpomote pri:

ZABASANOSTI, NJENIH POSLEDICAH, NEPREBAVI, NAPIHNJENOSTI, BOLEČINAH V DROBU, ŽELOČNIH BOLEZNIM, NERVOZNOSTI, OSLEBELOSTI.

Njegov učinek je zelo dober v boleznih, ki jih povzroča zabasanost in njene komplikacije. Zaraditega naj bi se rabilo v prvih znakih nerednosti v prebavnih organih.

V VSEH LEKARNAH

CENA \$1.00.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolečine, poskušajte Trinerjevo liniment. Dal vam bo hitro pomooč. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljene ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmernne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

1748 COMMERCIAL AVE.

SOUTH CHICAGO, ILLS

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA

kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Konkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

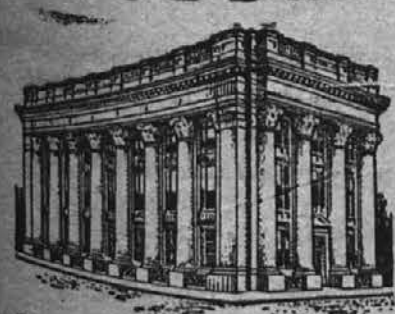
Conkord rudeče vino 60c galona

Catawba belo vino 80c galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cena po dogovoru.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je priložen denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vloženi denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chl. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

PONIŽANI IN RAZŽALJENI.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

na svoj divan, — imeniten divan imam, na peresih, — pa si predstavljam, da sem na primer kakšen Homer ali Dante, ali pa kak Friderik Rdečbradeec, — vse si je mogoče predstavljati. Ti si pa ne moreš predstavljati, da si Dante ali Friderik Rdečbradeec, prvič zato, ne, ker hočeš biti zgolj ti sam, drugič pa zato, ker ti je prepovedana vsaka volja, ker si pošten kljuse. Jaz imam domišljijo ti pa resničnost. Poslušaj in povej mi odkrito in bratovsko, kajti sicer me za deset let razžaljš in ponižaš: ali potrebuješ denarja? Imam ga. Ne mrdaj z obrazom. Vzemij denar, plačaj svojim podjetnikom, vrzi jarem plač sebe, potem pa se oskrbi za celo leto življenja in se vsedi h kakšni omiljeni misli ter napiši veliko delo! A? Kaj praviš?

"Poslušaj, Maslobojev! Tvoj bratovski predlog cenim, odgovoriti pa ti zdaj ne morem ničesar; — zakaj ne? — to bi bilo predolgo pripovedovati. So pač takšne razmere. Sicer pa ti obljubljam, da ti pozneje vse povem, kakor brat bratu. Hvala ti za ponudbo; obljubljam ti, da te obiščem, pogosto obiščem. Rad pa bi nekaj drugega; ti si proti meni odkritosrčen in zato sem sklenil, prositi te za tvoj svet, tembolj, čim se mi zdi, da si v takšnih rečeh izkušen."

In povedal sem mu povest o Smittu in njegovi vnučici, od sladčičarne naprej. Čudno: ko sem pripovedoval, sem mu poznal na očeh, da mu je nekaj o tej celi stvari znanega. Vprašal sem ga.

"Ne, ne ravno," mi je odvrnil. "Šlišal sem sicer nekaj o Smittu, da je namreč sicer starci umrl v sladčičarni. Od gospe Bubnovi pa zares nekaj vem. Od te dame sem izdri pred dve ma mesecema kupček denarja. Je premd mon bien, ou je le trouve, to je edino, v čemer sva si z Molierjem sorodna. A dasi sem jo olajšal za sto rubljev, vendar sem si dal že takrat častno besedo, da jo bom še, in ne več za sto, temveč za petsto rubljev. To je malopridna ženska, ki se bavi z nedovoljenimi rečmi. Človek bi ne rekel, ko bi si ne dovoljevala včasih vendarle še preveč. Ne smatraj me, prosim, za kakšnega Don Kihota. Gre se samo za to, da mi lahko do dobrega pade v pest, in da sem se zelo razveselil, ko sem pred pol ure srečal Sizo-bruhova. Očividno ga je Arhipov privedel semkaj, in ker vem, s kakšnimi zadevami se ta človek zlasti peča, zato sklepam... Jaz mu pokažem! Prav veseli me, da si mi povedal o tem dekletci; zdaj sem prišel na drugo sled. Veš prijatelj, bavim se z raznimi zasebnimi naročili; in s kakšnimi ljudmi sem znan! Nedavno sem preiskoval za nekega kneza takšno zadevico, da bi je od tistega kneza živ krst ne bil pričakoval. Ali pa, če hočeš, ti povem nekaj drugega? Pridi k meni, prijatelj, pripravil sem ti takšnih snovi, da ti ljudje ne bodo verjeli, ako jih opišeš."

"Kako pa se piše tisti knez?" sem ga vprašal v nekak slunji.

"Valkovskij. Kaj te zanima?"

"Peter?"

"On. Ali ga poznaš?"

"Poznam, čeprav ne posebno. Veš, Maslobojev, o tem gospodu te bom še večkrat kaj vprašal," sem rekel in se dvignil. "Zbudil si moje največje zanimanje."

"Vidiš, prijatelj stari, vprašaj me, kolikor me hočeš. Ej, znam pripovedovati dogodbe, seveda le do gotove točke, ali razumeš? Sicer prideš ob ves kredit in ob vso čast, kupčijsko seveda, in tako dalje."

"Koliko ti pač čest dopuša?"

"Bil sem zelo razburjen. On je to zapazil."

"No, kaj mi zdaj poveš o dogodb, ki sem ti jo ravnokar pravil. Ali si se česa spomnil, ali ne?"

"O tvoji dogodbi? Par trenutkov me počakaj, da plačam."

Stopil je k bufetu, kjer sta se, kakor nepricakovano, naenkrat našla s tistim človekom v baržunastem jopcu, ki so ga tako kratko nazivali Mitroško. Zazdelo se mi je, da ga Maslobojev pozna nekoliko bližje, nego mi je sam priznal. Videti je bilo vsaj, da ne občujeta privikar.

Po svoji zunanosti je bil Mitroška dokaj originalen. V svojem jopcu, v rdeči svilnati srcaji, z ostrimi, a prijetnimi črtami na obrazu, se precej mlad, zarjave polti in smelih, iskričih se oči, je delal na vsakogar zanimiv in prikljupljiv vtis. Njegove kretnje so bile nekoliko prisiljeno mirne, poleg tega pa se je v tem hipu očividno zdrževal, želeč se napraviti na videz silno resnega, stvarnega in solidnega.

"Veš kaj, Vanja," je rekel Maslobojev, "pridi me danes okrog sedme ure obiskat, pa ti morebiti kaj povem. Vidiš, jaz sem sicer človek brez pomena; prej sem ga imel, a zdaj sem pijanec in sem popustil obrt. Prejani stiki pa so mi še ostali, tako da ti lahko kaj izvoham in poizvem s posredovanjem raznih ljudi; to je ravno moj zaslužek. Res je, kadar imam prost, to je — trezen čas, tudi sam še kaj opravim, tudi s pomočjo svojih znancev..."

A dovolj o tem! Stanjem v Šestilavčni, tu je moj naslov. A zdaj, duša kriščanska, mi že preveč leze v glavo. Se eno zlatico zvrnem, potem pa pojdem domov in ležem. Pridi; se-

znamim te z Aleksandro Semenovno in še o poziciji bova govorila, ako bo čas. "In o tistem?" "Tudi o tistem morebiti." "Dobro, pridem, gotovo pridem."

SESTO POGlavJE

Ana Andrejevna me je že davno pričakovala. Kar sem ji bil večer povedal o Natašinem pismu, je silno zbudilo njeno radovednost, in čakala me je že davno prej, že ob desetih. Ko sem dospel ob dveh popoldne k nji, so bile muke pričakovanja dosegle v ubogi starki vrhunce svoje sile. Poleg tega bi mi bila tudi rada povedala svoje nove nade, ki so jo navdajale od večerajšnjega dneva, in me obvestila, da je postal Nikolaj Sergejevič od sinoči slab in otožen, pri tem pa nekako posebno nežen proti nji. Ob mojem prihodu me je sprejela z nezadovoljnim in hladnim obrazom, toliko, da je črhnila kako besedico in niti najmanjša radovednosti ni pokazala, kakor bi hotela reči: "Po kaj si prišel?" Meni pa se je mudilo in zato sem ji brez nadaljnjih ovinkov povedal vse večerajšnji prizor pri Nataši. Kakor hitro je starka slišala o posetu starega kneza — in o njegovi slovesni ponudbi, se je mahoma nehala vsa njena navidezna nevolja. Nedostaja mi besed, da bi opisal, kako se je prekrizovala, plakala, klanjala se pred sveto podobo do tal, objemala mene in hotela takoj steči k Nikolaju Sergejeviču, da mu naznani svojo radost.

Prosim te, dragi, on se jezi samo nad vsemi temi ponižanji in žalitvami; ko pa izve, da je dobila Nataša popolno zadoščenje, bo mahoma pozabil vse."

Komaj sem jo pregovoril. Dobra starka je slabo poznala svojega moža, dasi je bila že dvajset let njegova žena. Navdala jo je tudi silna želja, da bi se kar takoj peljala z menoj k Nataši. Opomnil sem jo, da Nikolaj Sergejevič ne samo morebiti ne bo odobraval tega ravnanja, temveč da na ta način celo utegne pokvariti vso zadevo. Komaj si je premislila; obdržala pa me je še pol ure pri sebi in ves čas govorila sama. "Kaj naj počnem zdaj s svojo veliko radostjo," je dejala, "sama tu med štirimi stenami? Naposled sem jo pripravil do tega, da me je pustila od sebe, rekla da me Nataša težko čaka. Starka me je večkrat prekrizala ob slovesu, poslala Nataši svoj poseben blagoslov in toliko da ni zaplakala, ko sem odločno izjavil, da mi ni mogoče obiskati jo tisti dan zvečer se enkrat, razen, če bi se z Natašo kaj posebnega zgodilo. Nikolaja Sergejeviča topot misem videl: spal ni bil celo noč, tožil je o glavobolu in mrzlici in zdaj je spal v svojem kabinetu."

Tudi Nataša je celo dopoldne čakala name. Ko sem vstopil, je po svoji navadi hodila po sobi s sklenjenimi rokami in nekaj premišljevala. Celo sedaj še, kadar se je spominjam, si je ne morem predstavljati drugače, nego vedno samo v revni sobici, zamišljeno, zapuščeno, pričakujočo, s sklenjenimi rokami, s povešenimi očmi, brez cilja se izprehajajočo semintja.

Ne da bi obstala, me je vprašala s tihim glasom, zakaj da sem tako pozem. V kratkih besedah sem ji povedal vse svoje doživljaje, toda ona me je komaj poslušala; videti je bilo, da ima v mislih nekaj posebnega.

"Kaj je novega?" sem jo vprašal.

"Novega ni ničesar!" je odgovorila ona, a s takšnim obrazom, po katerem sem takoj uganil, da je nekaj novega in da me je čakala z namenom, da mi pove, a po svoji stari navadi ne takoj, temveč šele takrat, ko bom odhajal.

Tako je bilo vedno med nama. Čakal sem že, kaj bo.

Razgovor sva začela seveda o večerajšnjih dogodkih. Zlasti me je presenetilo to, da sva se popolnoma strinjala v vtisku, ki ga je bil večeraj knez napravil na naju; nji nikakor ni ugajal, in danes še mnogo manj, nego večeraj. In ko sva do picice prerčevala ves njegov večerajšnji obisk, je rekla Nataša nenadoma:

"Slišiš, Vanja, navadno je vselej tako, da če se nam človek izprva ne prikupe, je to znamenje, da se nam gotovo prikupe kasneje. Z menoj vsaj je bilo vedno tako."

"Bog daj tako, Nataša. Poleg tega je moje mnenje takšno, da je knez v resnici in resno za vajino poroko, ako tudi uganja morebiti nekoliko zvižaje."

Nataša je obstala sredi sobe in me strogo pogledala. Ves njen obraz se je izpremenil; celo ustnice so ji naliklo strepetale.

"Kako bi mogel biti v takem slučaju zvižacen in lažnjiv?" je vprašala s ponosno nevoljo.

"To je, seveda," sem ji pritrtil naglo.

"Lagal nikakor ni. Zdi se mi, da je vsaka misel o tem nespametna. Za kakšno zvižaco niti ni najti vzroka. In naposled, kaj sem takšnega v njegovih očeh, da bi se tako kruto norčeval z menoj? Ali more biti kak človek zmoten takšne žalitve?"

"Gotovo, gotovo!" sem ji pritrjeval, misleč si sam pri sebi: "Revica, ti razmišljaš gotovo zgolj o tem, ko hodiš zdajle po sobi semintja in dvomiš morebiti še bolj od mene."

"Ah, kako bi rada, da bi se čimprej vrnil!" je dejala ona. "Saj je hotel že takrat ostati cel večer pri meni..."

Govo mora imeti važne opravke, ako je vse pustil in odšel. Ali ne veš kajšne, Vanja? Ali nisi slišal ničesar?"

"Sam Bog ve. On si venomer kopči denar. Videl sem, da je nedežen pri nekih dobavah za državo. Midva, Nataša, ne razumeva takih reči."

"Seveda ne razumeva. Aljoša je pravil večeraj o nečem pismu."

"O nekem poročilu, da. Ali je bil Aljoša pri tebi?"

"Bil je."

"Zgodaj?"

"Opoldne; on dolgo spi. Posedel je nekaj časa, nato pa sem ga spodila h Katarini Feodorovni; saj je bilo prav, kaj ne, Vanja?"

"Ali sam ni bil namenjen tja?"

"Pač, tudi sam je bil namenjen..."

Hotela je še nekaj dodati, pa je molčala. Gledal sem jo in čakal. Njen obraz je bil žalosten. Bil bi jo vprašal, toda ona ni ljubila vprašanj.

"Čuden je ta deček," je dejala naposled ter naliklo skrivila usta, izogibajoč se me z očmi.

"Kaj pa? Gotovo sta kaj imela..."

"Ne, ničesar; kar tako..." Saj je bil jako mil; samo..."

"Zdaj je konec vseh njegovih bolečin in skrbi," sem rekel jaz.

Nataša me je pogledala zvedavo in pozorno. Ej, morda bi mi bila sama rada odgovorila: "Saj že prej ni imel mnogo bolečin in skrbi!" A zazdelo se ji je, da tiči ta misel v mojih besedah, in postala je nevoljna.

Vendar pa je bila kmalu spet prijazna in ljubezniva. Tisti dan je bila nenavadno krotka. Nad eno uro sem sedel pri nji. Zelo se je vznemirjala; knez jo je navdajal s strahom. Po nekaterih njenih vprašanjih sem sklepal, da bi zelo rada vedela, kakšen vtis je pač napravila nanj. Če se je prav obnašala? Ali ni preveč pokazala svoje radosti? Ni li bila preobčutljiva, ali narobe, preprijazna? Da ne bi si on česa mislil, da ne bi se ji smejal, — da ne bi pogledal nanjo z zaničevanjem! Ob tej misli so ji zagorela lica kakor ogenj.

"Kdo bi se tako vznemirjal nad tem, če si utegne slab človek kaj misliti? Naj si misli!" sem rekel jaz.

"Zakaj praviš, da je slab?" je vprašala ona.

Nataša je bila sumoljubna, a čistega srca in poštene duše. Njeno sumoljublje je teklo iz čistega vira. Bila je ponosna, plemenito ponosna, in ni mogla trpeti, da bi se to, kar je ona nad vse cenila, vpricu nje izročalo posmehovanju. Vpricanju nizkega človeka bi bila odgovarjala gotovo le z preziranjem, a vseeno bi jo bilo bolelo srce, ako bi bil smešil to, kar je bilo nji sveto, najsi bi se posmehoval kdorkoli. To ni bila posledica pomanjkanja trdnega značaja. Prihajalo je deloma od premajhnega poznanja sveta, deloma pa od tega, ker ni bila vajena ljudi in je živela sama v svojem kotičku. Preživela je skoro vse življenje doma, ne da bi hodila med svet. Naposled pa je bila v nji silno razvita lastnost najodrodljivejših ljudi, da radi hvalijo človeka in ga trdovratno smatrajo za boljšega, nego je v resnici, ter pretiravajo vse, kar je dobrega v njem. Imela jo je morebiti od svojega očeta. Za takšne ljudi je razočaranje težko, in še težje, čim čutijo, da so si ga sami zakrivali. Čemu so pričakovali več, nego so mogli prejeti? In vsak hip prinaša takim značajem razočaranje. Najbolje je zanje, da mirno sedijo v svojih kotih in ne hodijo na luč; opazil sem, da resnično ljubijo te svoje kot in se v njih popolnoma odtujijo svetu. Sicer pa je bila Nataša prestala mnogo nesreč in razžalitv in zato je ni dolžiti, ako je sploh kakšna obdolžitve v mojih besedah.

Toda mudilo se mi je in vstal sem k odhodu. Ona se je začudila in malodane zaplakala nad tem, da že odhajam, dasiravno se mi ves čas, ko sem sedel pri nji, ni kazala posebno prijazne, temveč je bila nasprotno hladnejša proti meni, nego navadno. Goreče me je poljubila in mi dolgo gledala v oči.

"Poslušaj," je dejala, "Aljoša je bil danes presmešen, tako da sem se mu kar čudila. Bil je zelo mil in jako srečen videti, toda prišel je nagizdan, kakor metulj, in celi čas se je vrtel pred zrcalom. Nekoliko premalo obziren je postal — in kmalu se je odpravil. Misli si: sladkarij mi je prinesel!"

"Konfekt? Kaj hočeš, to je zelo ljubezno in prostodušno. Ah, kakšna sta vidva! Zdaj sta začela že paziti drug na drugega, volniti, opazovati drug drugemu obraz in čitati na njem skrite misli, čeprav se vama še ne postreči. On še ne tako, on je vesel in otroci kakor prej; a ti, ti!"

(Dalje prih.)

Na dopustu.

Žena: "Francelj, povej, kaj hujše učinkuje, granata ali šrapnel?"

Mož: "Oh, draga Liza, oboje mori grozno hudo; a vendar je hujša granata, ker je ženskega spola!"

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden akter ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden akter zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizu polušne železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,

Woodruff Bldg.

Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smokke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK

IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK,

klerk in tolmač.

317 Jeferson Street, nasproti Court House, Joliet, Ill.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljšje smokke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Pesojuje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst

Surety Bonds.

Steam Ship Agent.

Both Phones 500.

ZA

PISMENI PAPIR,

KUVERTE,

NAKAZNICE,

BOLNIŠKE LISTE

IN PRAVILA

v slovenskem in angleškem jeziku, ter vse vrste tiskovine, oglašene in knjige pišite na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki:

Amerikanski Slovenec

JOLIET, ILLINOIS.

DELO JAMČIMO.

JACOB WAHČIČ

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

ORGLJICE.

Slika iz vojaškega življenja.
Spisal F. Stenglin.

Zvečer v lazaretnu. V posteljah leže težko ranjeni vojaki. Gruče lahkoranjnih stoli pa se sede okroge. V sredi med njimi pa hodijo in pomagajo usmiljene sestre.

Čas obiskov je. Dve gospe, ena starejša in druga mlajša, ste prinesli darove za ranjence. Sin starejša se bori že iz početka vojske na jugu, mož mlajša pa vodi na severovzhodu kompanijo.

"Ali še česa potrebujete?" vpraša mlajša gospa sestro strelčnico.

Sestra premišljuje za trenutek.

"Nogavice so že skoraj pošle, večeraj smo jih oddali sto parov..."

Lahen smehljaj obkroža njene ustnice. "In potem bi eden rad orgljice. Grozne bolečine je imel radi svoje zdrobljene noge, ki so mu jo večeraj odrezali. Hvaležne je bil za to, da so se nehale bolečine. Sedaj si pa želim samo še orgljice," je dejal danes zjutraj.

Mlajša gospa seže presenečena v svojo usnjeno torbico. Med žepnim robcem, denarnico, ključem za omaro, glavnikom in zrcalom ležijo — orgljice. Kupila jih je za vsak slučaj danes, ker so se ji dopadle.

"Ali ni že prepozno za danes? Zvečer se mralica lahko poslabša..."

Sestra zmaje z glavo. Njeno lice pa je obilica rdečica — od veselja... Dva brata in njen oče so odšli v vojsko, eden bratov počiva ob Sanu v nekem grajskem parku v grobu s sto slovenskimi fanti...

Sle so med gručo okrevajočih in čule so praviti enega od njih: "Tistega dne, to vam rečem, fantje, bi ne doživeli rad še enkrat. Tri dni komaj da smo jedli, in potem med točo in ognjem od jutra do večera..." Vse na pravim rajši, samo tega dne — bi ne doživeli rad še enkrat..."

Sestra je pristopila z obema gospe-ma k neki postelji.

"Tu je neka gospa, ki bi rada zvedela, kako se počutite?"

Ozki, blede obraz tam v blazinah zaživi.

"Oh — visoka gospa — kolika čast, da me obiščete!" reče slab glas.

"Čujem, da vam gre boljše?" začne mlajša gospa.

"Da, danes mi je čisto dobro — Dobil bom nogo iz gumijs — od neke zelo bogate, stare gospe — potem bom pa zopet čisto zdrav in bom lahko opravljal zopet službo, kaj ne?"

"Kaj pa ste?"

"Čuvaj pri železnici."

Mlad človek je, še pri dvajsetih. Življenje je težalo še pred njim, ko ga je poklical glas domovine.

"Čula sem, da si želite orgljice?"

Njegove oči so se široko odprle, drhte je iztegnil roke —

"Toda pameten biti, da ne dobite mrzlice..."

"Ne, ne!"

Mlajša gospa vzame orgljice iz torbice in mu jih da. Ranjenec jih vzame in pogladi, v njegovih očeh se leskečejo solze. Potem pripoveduje:

"Moji tovariši na levo in desno so popadali, ravno ko sem igral na svoje orgljice: 'Oj ti slovenski fantje bodo pokopali me...' V strelskem jarku..."

Pa je priletela granata in — jih razbila, in meni je zdrobilo nogo, in izgubil sem zavest. In tako sem izgubil svoje orgljice —"

Zopet je pogladi orgljice.

"No, pa zaigrajte vendar eno nanje!" reče mlajša gospa.

Nekam obupno se je ozrl naokrog.

"Smem — oja ta soldaški boben?"

Pritrdile so.

Pa je položil orgljice na ustnice in začel tiho igrati pesem o vojaškem bobnu...

"Oj, ta mi bo zazvonil, kadar jaz umrl bom..." — Ista pesem, ki jo je igral, ko so padali kraj njega v strelskem jarku prijatelji, ki je delil z njimi mesece in mesece vse težave vojske —

Kakor zadnji pozdrav je bilo mrtvecem...

Gospe so poslušale nekaj časa, potem so se ozrle naokrog, šle počasi dalje — niso hotele motiti mladega človeka...

"Oj ta soldaška sablja, ta bo meni svetla luč, kadar jaz umrl bom..."

Poleg mlad vojak, čigar življenska moč se zdi, kakor bi bila ugasnena. Z zaprtimi očmi, težko sopeč leži na svoji postelji. Danes so mu pobrali iz ledij par granatnih koščkov. Odložiti so morali drugo operacijo, pre slab je bil.

Sestra mu popravi blazino, zdravnik stoji poleg, na drugi strani sedi mlad fant, glavo uprto v dlani, in gleda nepremično v izčrpano telo, v shušano, brezkrvno lice... Gotovo si je dajal pogum in sveto voljo, bojevati se nekoč, če bo treba —

Mlajša gospa stoji ob vznožju postelje. Pa jo zadene pogled ranjenca. Smehljaja se in iztegne trdno desnico po jabolku, ki ga drži gospa v roki. Sklene se in mu ga položi na odedjo. Ranjenec seže po njem, njegove oči se svetijo, lica so mrljično rdeča —

"Hvala — rad bi — imel šopek rož na moji postelji — prosim — in zastavo, slovensko — — Jaz — jaz grem na Laško — k mojemu polku..."

Drug mlad mož stoji zraven.

"Jaz tudi!" reče drzno.

Sestra zmaje, ne da bi opazila, smehljaja se.

ljaje z glavo. Ima srčni pogrešek in se ne bo v tej vojski nič več boril.

Gori v kotu vzdihuje neki mož v svoje blazine. Ljubka sestra mu počasi izpira njegovo hrbtno rano. Po laži ga, pripoveduje mu povesti in dogodbe —

Gospe obideta vse. Nekemu okrevajočemu, ki nosi roko na obvezi, ponudi starejša cigare.

"Hvala lepa," reče, trudeč se, biti uslužen in dostojen, "ne kadim cigar, samo cigarete; toda moj prijatelj tamle, dolgi z brado, ho pa kar neumen —"

Dajte jih njemu, če sme prositi.

Mlajša gospa vzame škaflo s cigaretami iz torbice.

"Tu imam še dvajset cigaret — hočete?"

Priklonil se je, pa ni rekel: "Prosim dajte!" temveč:

"Sedemnajst nas je, na vsakega bo prišla ena, in druge tri dajte tistemu rezervistu tam-le; oče je."

Cigarete so bile razdeljene.

"Boste še šli v vojsko?" vpraša mlajša gospa vladnega, mladega moža — preje je bil sotrudnik pri nekem trgovskem podjetju —, in on odgovori resno:

"Pojutrajšnjem gremo... Žal mi je, da ne najdem več svojega stotnika. To je bila duša, hraber mož. Dasi je bil ranjen, ni maral pri jurišu zapustiti svoje kompanije. Pa je dobil smrtno rano... Bil sem pri njem. In rekel je: 'Rad umrem...' To je bil mož! Jaz pa tudi pravim: da rad umrem. Pojutrajšnjem gremo na Laško."

Gospe so se poslovice. Od izhoda so srečale župnika.

"Veseli me, videti vas," je dejal. "Danes moram še obhajati nekega bolnika. Stal sem že ob devetih grobovih danes, in sedaj še ta težka služba. Podajte mi roko — tako! Zdi se mi, da imam sedaj več moči. Bog nas varuj vse!"

Sel je. Obe gospe sta poslušali. Čuli so se še vedno glasovi orgljic, ki jih je spremljalo petje ranjencev —

K smrti Rt. Rev. Kozlowskega.

Milwaukee, Wis. — K smrti preč. namestnega škofa Kozlowskega piše "Columbia": Pokojnik je bil rojen dne 21. nov. 1860 v Tarnowu, Galicija. Po dokončanju gimnazije je služil kot enoletni prostovoljec in študiral potem na dunajskem vseučilišču pravoslovje. Leta 1883. je prišel v Ameriko in vstopil še istega leta v provincijalno semenišče v St. Francisu, kjer je bil dne 27. jun. 1887 posvečen v duhovnika. Prva leta svojega delovanja je prebil v East Saginaw, Mich., potem je deloval v Midlandu, Mich., in izza 1889 do svoje povišbe v škofa v župniji sv. Jožefa v Bay City, Mich., povod z veliko gorečnostjo in uspehom. Posvečen je bil v tukajšnji St. John's katedrali dne 14. junija 1914. Pokojnik je imel nenavadno bistro razsodnost, slikovit, svež jezik in prepričevalno naravno zgovornost. Njegovo delovanje kot duhovnika in škofa, njegove zasluge za povzdigo katoliškega življenja med svojimi rojaki podrobneje pojasniti, bi vedlo predačle. Pred vsem mu je bila na srečo krščanska odgoja mladine, ki si je za njeno pospešitev stekel velikih zaslug. Njegovo preročno smrt vsestransko in iskreno obžalujemo. R. I. P.

Ameriški konjik napaden.

Douglas, Ariz., 23. avg. — Konjik Peters, četa "D" devetega konjiškega polka zavezne armade, je bil večeraj po devetih Mehicanih napaden, večkrat zbođen z nožem in prejkone smrtno-nevarno ranjen. Peters se je nahajal kake tri milje odtod z nekim tovarišem na lovu, ko so ju Mehicani napadli.

Ostali tovariši obeh napadenecv so, ko so čuli o napadu, ulomili v shrambo za orožje in se takoj podali na pot, da prestrežejo Mehicane pred ubegom čez mejo.

Avstrijci naskočili gledišče.

Tientsin, 23. avg. — Vmesni prigodek, ki utegne imeti resne posledice, se je pripetil v Pekingu snoči.

Dvajset avstrijskih mornarjev, pripadajočih poslamiški straži, je prišlo v angleško gledišče s premičnimi slikami, kjer so se kazali filmi "Lusitanije".

Prerezali so zastor na kose, ulomili v operatorjevo sobo in odnesli filme.

Kitajska policija je dospela prekasno, da bi pomagala lastniku, ki se je obrnil na angleško poslaništvo v svrhu, da dobi zadoščenje.

Posredna prehrana.

Brez slasti ali brez redne prebave ni prehrane. Zdravilo, ki izpodbuja slast, pospešuje prebavo in ureja odvajanje, je posredna prehrana. Vzemite n. pr. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, pripravke, ki izpolnjuje vse te pogoje. Napravljeno je iz rdečega vina, ki je samo po sebi redilno. Obenem izpodbuja prebavne organe k delu in jih dovolj okrepi za vršitev njih dela, ne da bi se preveč napenjali. Pri zapeki in v bolečinah v zvezi z njo, ali vsled nje, brzo in popolnoma olajša, kakor tudi v mnogih neprilikah želodca in v drobja, v slabosti in razdražljivosti. Cena \$1.00. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago.

Mišični revmatizem in nevralgija zahtevata Triner's Liniment. Navadno olajša bolečine brž. Cena 25 in 50c, s plačano poštnino 35 in 60c. — Ad.

ZA KRATEK ČAS.

Pri naboru.

Nekje, najbrže v Italiji, se je prigodilo, da so bili fantje pri naboru razposajeni in vinjeni. Vojaški zdravnik jih tedaj opominja k redu. In ker ni pomagala lepa beseda, začel jih je zdravnik zmijati in nabornike priimkovati s svinjami, prešiči, osli itd. Meji kmečkimi fanti je bil pa tudi neki bolj olikan in miren gospodič in so ga take psovke zelo užalile. Ko je le-ta prišel na vrsto in stopil pred vojaškega zdravnika, bil je takoj "tauglich". Nato ogovori zdravnika: "Hvala lepa, gospod živinozdravnik, da ste me potrdili!" — A zdravnik odgovori razburjen: "Kaj? — Jaz nisem živinozdravnik, ampak vojaški zdravnik!" — In gospodič se odreže: "Ne verjamem, ker nabirate samo prešiče, svinje in osle!" —

Neprijetno.

Gospod: "No, kaj pa zopet iščete tukaj? Saj sem vam šele včeraj podaril sukno!"

Berač: "Oprostite, prinesel sem vam le nekaj neplačanih računov nazaj, ki sem jih našel v žepu vaše sukne."

Potolažen.

Gost razburjen: "Zdaj sem pa zares zamudil vlak, ker tako dolgo ne dobim naročne pečenke!"

Gostilničar mirno: "Bodite potolaženi; sedaj boste saj lahko mirno in nemoteno jedli!"

Trgovsko.

Trgovca (kristjan) pokaže trgovcu sosedu lepo novo blagajno z vprašanjem: "Kako se vam dopade moja nova blagajna, gospod Moze?"

Trgovca (žid): "Jaz ne sodim blagajne po zunanem, gospod Novak!"

Dota.

Ženin očetu svoje neveste: "In koliko tedaj bodele dali svoji hčeri dote?"

Oče: "Lepo opravo, 6000 kron in pa — 1 kilo moke!"

Slovo.

Oče: "Sinko, toraj tvoj gospod učitelj odrine tudi jutri v vojsko?"

Sinko: "Oh, ata, to bi mogli vi videti, kakšno vojno razpoloženje je imel že danes gospod učitelj... kajti v zadnji uri nas je še vse enkrat dobro pretepel!" —

Požrtvovalna ljubezen.

Mlada ženka piše svojemu ljubemu soprotu na vojno polje: "Dragice, piši mi vsak dan, kaj boš jedel in kaj boš delal, da bom jaz doma isto jedla in isto delala." —

Izposojena hrabrost.

V nekem mestecu v severni Češki obhajajo veteranci petdesetletnico. Povabljen je seveda tudi polkovnik posadke. Ta se na koncu slavlja poslovi od vseh veterancev, najbolj pa se pomudi ob slovesu pri nekem starem možu, ki se mu blišče na prsih dve hrabrostni medalji. "V katerih bitkah pa ste bili, hrabri vojak?"

"V nobeni, gospod polkovnik."

"Kako pa pridete do teh medalij?"

"Gospod polkovnik," je jecljal vojak, "gospod polkovnik, jaz sem si izposodil sukno z medaljami vred."

V šoli.

Nadzornik: "Povej mi dvomestno število?" Učenec: "37." Nadzornik zapiše na tablo 73. Učenec molči.

Nadzornik: "Povej še drugo število!" Učenec: "64." Nadzornik zapiše 46. Učenec molči.

Nadzornik: "Ali veš še kako dvomestno število?" Učenec: "11." Nadzornik: "Zakaj si pa izbral ravno 11?" Učenec: "Mislim sem, pri tem številu se tepec vendar ne bo mogel zmotiti!"

Pri bahačih.

A: "Vsako leto porabimo v pisarni 1000 K za črnilo."

B: "Kaj bo to! Prepovedal sem svojim pisarjem napraviti pike na i ter prihranim le zato vsako leto 100 K pri črnilu."

Premeteni Janezek.

Mati: "Miš je padla v mleko! Si jo li ven vzeti?"

Janezek: "Ne! Mačko sem noter vrzel, naj jo ven vzame!"

Časovno.

Jurij: "Zakaj pa tvoj sosed prodaja blago pod svojo ceno?"

Jože: "Popolnoma prav; kajti za manj, kakor je dal on za blago ne more ga prodajati; ker on sploh niti vinarja ni plačal za njega."

Otožna krava.

Neka žena se je pritožila pri mlekarju zaradi slabega mleka, katerega

ji je prodal. Nekaj dni za tem dobi od mlekarja sledeče pojasnilo: "Veste, gospa, krava ne dobiva v tem letnem času zadosti krme in vsled tega je prav tako žalostna kot jaz. Verjemite mi, da sem videl že večkrat kravo jokati, prav res jokati, vsled prevelike žalosti nad tem, da daje tako slabo mleko, da se moji odjemalci nad njim pritožujejo. Ali mi verjamete, gospa?" — "Zakaj bi ne verjela?" odvrne žena. "Rada bi pa videla, da v bodoče toliko pazite na kravo, da ne bodo med jokom njene solze v mleko padale."

Vsakdanjo.

A: "Slabo, slabo gre moja obrt; vedno več moram doplačevati!"

B: "Potemtakem bi jo jaz opustil."

A: "Ob čem naj pa potem živim?"

Pred mojstróm.

Pomočnik: "Oženil bi se rad!"

Mojster: "Kaj vam pa pade v glavo?"

Pomočnik: "Da gospod mojster! Rad bi bil sam svoj!"

Mojster: "To je nesmisel! Sam svoj hoteti biti in se oženiti!" —

Pot v nebesa.

Župnik si je dal pred župniščem napraviti lepo cesto ter pomaga tudi sam pri tem delu. — Neki uradnik iz mesta prisedi tja ogovori župnika zaničljivo: "Kakor vidim, delate lepo cesto; ali to ni pot v nebesa?"

Župnik odgovori: "To seveda ni, ker bil bi zares velik čudež, da bi videl vas na njej."

KLAJO ZA KONJE.

krave, goši, race in kokoši. Zmlet oves in koruzo. Posejo vseh vrst za psešice. Nemško deteljo in domačo, ter vse vrste druge redilne in krepilne hrane za vse vrste živino dobite v naši veliki prodajalni. 20 vrst razne klaje za kokoši. Prodajamo tudi vse vrste moko, ceneje kot kdo drugi, in sicer: Occident, Ceresota, Gold medal, Pillsburys in Marvel. Seno, oves, koruzo in slamo, žagavino in razna semena za vrt in polje. Blago dovažamo. Odprto do 9. zvečer.

FOGERTY'S BIG FEED STORE
Chicago tel. 1223.
699-N. Collins St., vogal Ohio St., Joliet, Ill. 77-1m-2w

POZORI POZORI
SPOMLADNE IN
LETNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odstotne vredne znamke ali pa register tikete izvzemni na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjec, zaboj (12 steklenic) za	\$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	\$16.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	\$9.00
Hollaand Gin, zaboj (15 steklenic) za	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehning Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

W. H. KEEGAN
POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebniha se obrnite na to trdno in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.

Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMOĐKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1257.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati našo našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.